

Close-Up-Pers

46^e jaargang, nr. 10, 9 mei 2019

In dit nummer:

<i>Terugblik op de clubavond van 30 april 2019</i>	1
<i>De komende clubavond van 14 mei 2019</i>	4
<i>Uit eten op 21 mei 2019</i>	5
<i>Agenda</i>	5
<i>Tenslotte</i>	6
<i>Colofon</i>	6

Terugblik op de clubavond van 30 april 2019

Avondvoorzitter Marcel Geeve opent de avond.

Mededelingen

- Rob van de Pieterman heeft zich afgemeld.
- Joop Geurts kan niet langer in het hospice blijven en is verhuisd naar verzorgingshuis *De Rijk* in Bloemendaal.
- Miriam heeft enkele mededelingen over het etentje op 21 mei. Tot op heden zijn er pas 11 aanmeldingen, maar mensen kunnen zich alsnog opgeven. Zie voor verdere informatie een apart artikeltje in dit blad.

De kijk van Koolhoven

De kijk van Koolhoven is een zesdelige reeks van de VPRO die enkele maanden geleden is uitgezonden en waarin regisseur Martin Koolhoven zijn visie op film nader belicht aan de hand van een aantal thema's en spraakmakende filmfragmenten. Marcel heeft voor deze avond twee afleveringen uitgezocht om te laten zien, namelijk **water en boten** en **eurohorror**.

Water en boten

Koolhoven legt uit dat de drie b's (baby's, beesten en boten) een ramp zijn voor een filmregisseur. De eerste twee omdat ze nooit doen wat je wilt, en de derde omdat filmen op een boot aartsmoelijk is: een boot beweegt altijd en de ruimte om te filmen is erg beperkt.

De aflevering begint met enkele fragmenten uit *The Abyss* (regie James Cameron), een sciencefictionfilm die zich afspeelt op een onderzeese basis. In het eerste fragment zien we een confrontatie met wezens die uit zeewater bestaan. Het was de eerste film waarbij computergegenereerde effecten op een geloofwaardige manier werden gebruikt en het resultaat is zelfs nu nog verbluffend. In het tweede fragment zien we een man en een vrouw opgesloten in een kleine onderzeeboot die lek is en langzaam vol met water loopt. En ze hebben slechts één duikerspak. De enige oplossing is dat zij verdrinkt, waarna hij haar mee terug kan nemen naar de basis waar ze dan weer gereanimeerd moet worden. De sfeer in de enge ruimte die volloopt met water is ongelooflijk goed neergezet, vooral ook gedragen door het goede acteerwerk. Als kijker zit je daardoor bijna ook in die onderzeeboot en de verdrinkingsangst waarmee de hoofdpersonen worstelen is zo voelbaar dat je er helemaal in meegezogen wordt. Ik heb deze film lang

geleden diverse keren gezien en juist deze scène is me haarscherp bijgebleven, zelfs al weet je dat wat daar gebeurt, helemaal niet kan.

In de film *Dead calm* (regie Phylip Noyce) zien we een jong koppel op een zeiljacht dat op zee een man in een roeiboot oppikt die blijkbaar in moeilijkheden is. Als snel blijkt dat ze hiermee juist de moeilijkheden aan boord hebben gehaald en er ontwikkelt zich een razend spannende thriller. Koolhoven gaat bij het door hem gekozen fragment vooral in op de gebruikte cameratechnieken en de problemen die ontstaan bij het filmen van scènes in een dergelijke omgeving.

We zijn weer terug op een onderzeeër in de film *Das Boot* (regie Wolfgang Petersen). Ook dit is (naar de mening van de notulist) een juweeltje van een film. Het gaat over de wederwaardigheden van de bemanning van een Duitse U-boot tijdens de Tweede Wereldoorlog. In het gekozen fragment zien we hoe de boot probeert te ontsnappen aan een torpedootjager door steeds dieper te duiken. Het gevoel van opsluiting van de dicht opeenzittende bemanning, het zweet, de doodsangst, het is zo goed gefilmd dat je het bijna kunt ruiken. Het is ook een prachtig voorbeeld van subliem gebruik van een dynamische camera waardoor je als kijker onderdeel wordt van de bemanning. Het laat ook zien (of eigenlijk: horen) hoe geluid een film erg spannend kan maken. In dit geval is dat het geluid van sonar dat steeds dichterbij komt...

deel wordt van de bemanning. Het laat ook zien (of eigenlijk: horen) hoe geluid een film erg spannend kan maken. In dit geval is dat het geluid van sonar dat steeds dichterbij komt...

Dan volgen enkele fragmenten van piratenfilms: *Blackbeard, the pirate, Pirates of the Caribbean*, en last but not least *The Bounty*. De laatste is de derde verfilming van dit beroemde verhaal (oorspronkelijk *The mutiny on the Bounty* geheten) over een 17e-eeuws schip waar luitenant Christian na een bezoek aan het paradijselijke Tahiti in opstand komt tegen de wrede kapitein Bligh. In een fragment zien we Christian (Mel Gibson) dramatisch tegen Bligh schreeuwen "I AM IN HELL". Is hier sprake van overacting? Laat iedereen zelf oordelen. Een opmerking van de notulist: de legendarische wreedheid van kapitein Bligh schijnt historisch niet helemaal te kloppen. Hij zou voor zijn tijd juist vrij humaan zijn geweest.

In een aflevering over water en boten mag *Jaws* (regie Steven Spielberg) niet ontbreken. Koolhoven analyseert hier uitgebreid een scène waarbij de plaatselijke sheriff ongemakkelijk op een vol strand op de uitkijk zit omdat hij weet dat er mogelijk een grote haai een hapje gaat zoeken in het badende publiek. Uitgebreid beschrijft hij hoe een groot deel van de scène is opgenomen vanuit de point of view van de sheriff, en hoe we als kijker samen met de sheriff een aantal keren op het verkeerde been worden gezet (komt hier de haai? Nee, toch niet). Hij laat ook zien hoe belangrijke personen in deze scène tussen de talloze badgasten herkenbaar worden gemaakt door een specifiek uiterlijk (een opvallend rood zwembroekje, een vrouw met een gele hoed).

Eurohorror

Volgens Koolhoven zijn de Europese horrorfilms "nastier" en gedurfter dan de Amerikaanse, iets wat wel merkbaar is bij de fragmenten uit vaak oudere films die we te zien krijgen.

Donker, veel regen, onweer, bliksem, een vrouw in een taxi, dat is de openings-scène van *Susperia* van Dario Argento, volgens sommigen een meesterwerk. Vervolgens duikt Koolhoven in de geschiedenis van de Europese horror, waaronder *Das kabinett des docters Caligari*, een film uit 1920 met bijzondere (zeker voor die tijd) decors en die vele filmmakers zou hebben beïnvloed. Koolhoven legt uit dat filmtaal die we nu normaal vinden in die tijd nog moest worden uitgevonden. Een voorbeeld daarvan is: we zien een man van voren, daar wordt er gesneden naar een bord soep, er wordt teruggesneden naar de man en dan begrijpen we dat die persoon honger heeft. Dat is nog steeds de dominante filmtaal.

Dan gaan we naar Scandinavische horror met *Let the right one in* van Tomas Alfredson. In een zeer fraai vormgegeven, zorgvuldig opgebouwde maar bloedelijke scène zien we een gruwelijke moord die tegelijk voor de hoofdpersoon een bevrijding is, en dat geeft een bijzonder tegenstelling.

Na een hele verhandeling over het gebruik van bloed in horrorfilms komen we bij *Daughters of darkness* van Harry Kümel, een van de eerste pogingen om het horrorgenre een serieuzer gezicht te geven. De scène die we zien, is mooi vormgegeven, de dialoog nogal bizar: twee mensen die zwelgen in een gruwelijk verhaal met een erotische ondertoon.

Dan gaan we naar *Pan's labyrinth* van de Spaanse regisseur Guillermo del Toro. Persoonlijk vind ik dit een meesterwerk vanwege het prachtige camerawerk, maar het is zeker geen horror. Het speelt zich af in Spanje onder Franco. Een dorp zucht onder het juk van een wrede kapitein. De sombere sfeer wordt versterkt door donkere bossen waar het voortdurend regent (hier geen zonovergoten Spaanse costa's). Een jong meisje probeert aan de realiteit te ontsnappen door te vluchten in een fantasiewereld. In de scène die we zien, komt ze in een eetzaal vol lekkernijen met een enge bewaker zonder ogen. Ze mag echter niet van het voedsel snoepen. Dat doet ze toch... (thema van de verboden vrucht).

Koolhoven behandelt ook de zogenaamde giallo's, oorspronkelijk Italiaanse pulpboekjes, later horrorfilms met de meest bizarre plots, en doorgaans met een mengeling van geweld en seks. B-films dus.

Weer terug naar de filmmaker Argento. Het is een bekende maker van horrorfilms, maar zijn films bestaan vooral uit een aantal aparte scènes (opgehangen aan één bepaald idee) die aan elkaar zijn geknoopt waardoor het verhaal al te vaak erg rammelt. Dat maakt dat we ons af moeten vragen of zijn films echt de moeite waard zijn, maar dat hangt erg af van iemands voorkeur. In de nabespreking van deze aflevering was het duidelijk dat een aantal mensen deze regisseur, maar ook deze aflevering in het algemeen, niet erg kon waarderen. Koolhoven zelf zegt in deze aflevering dat in horror hetgeen je niet ziet de film juist spannend kan maken. Tegelijk hebben we nu toch wel een heel scala gezien van afgehakte ledematen, plassen bloed en stekende messen, en dat lijkt me toch wel in tegenspraak met dat idee.

Frank Smulders
Foto: van internet

De komende clubavond van 14 mei 2019

Deze clubavond staat geheel in het teken van de 'opdracht'. Vinden we dat wel leuk? Immers, de meesten van ons zijn gepensioneerd en hebben dus geen baas, die ons opdrachten kan geven. Waarom doen we het onszelf dan aan om in het domein van onze hobby - het maken van films - weer met opdrachten aan de slag te gaan?

Het antwoord is dat het werken op basis van een opdracht onze creativiteit kan stimuleren en een extra impuls zal geven om de film ook daadwerkelijk te maken.

Beeldmanipulatie en nepnieuws.

Voor de pauze bekijken en bespreken we de resultaten van de interne opdracht, die wij onszelf gaven op 22 januari van dit jaar.

Maak een filmpje met 'beeldmanipulatie' en/of een filmpje over 'nepnieuws'. Bij de bespreking van deze opdracht hebben we daarvan voorbeelden laten zien. We deze voorbeelden nog eens wil bekijken kan Close-Up-Pers nr. 3 van 31 januari nog eens opslaan. Volledigheidshalve vermeld ik hier alleen de links naar YouTube.

Beeldmanipulatie:

Diving Board: <https://youtu.be/0Z9hVYvt6hU>

Badminton: <https://youtu.be/sKeJ3MaMp68>

Hotdog Legs: <https://youtu.be/5n0SG-VGZqc>

Jump: <https://youtu.be/mQExbhpGfaY>

Clouds: <https://youtu.be/grEPJxdgipc>

Undress: <https://youtu.be/Vx0JeKC18Uk>

Nepnieuws:

Budget Bejaardenhuis: <https://youtu.be/7uBUdPjb3w8>

Wie verspreidt nepnieuws?: <https://youtu.be/3Bhu-kleX3c>

Fake nieuws: <https://youtu.be/MJIATiOIJE>

Wij vertrouwen erop dat heel wat leden voldoende zijn gestimuleerd om één of beide opdrachten uit te voeren. Wie nog niet zover is heeft nog enkele dagen de tijd om de uitdaging aan te nemen.

Verzoek: geef voor dinsdag 14 mei 17:00 uur per e-mail aan Fred Boéré door of je van plan bent één of meer filmpjes te tonen (titel, speelduur en thema).

Vals Spel

Na de pauze praten we verder over de opdracht van NH'63 om als club een film te maken met het thema 'Vals Spel'. Het opdrachtfestival, dat eens in de twee jaar wordt gehouden, vindt dit jaar plaats op zondag 24 november in De Stoomhal te Wormer. De film mag niet langer zijn dan 30 minuten.

Tijdens de laatste clubavond van 16 april hebben we al gesproken over deze clubopdracht. Nog geen besluit genomen. Wel een afspraak gemaakt: Frank Smulders en Fred Boéré denken verder na over hun ideeën voor een clubfilm en maken een synopsis of script. Dit moet leiden tot besluitvorming op 14 mei, de laatste clubavond vóór het uiteten op 21 mei en het zomerreces.

De leden ontvangen separaat het synopsis (en meer) voor de films die Frank Smulders en Fred Boéré hebben voorbereid.

Ledenfilms

Wellicht blijft er op deze laatste clubavond nog wat tijd over voor één of meer ledenfilms. Wie daarvan gebruik wil maken kan dit doorgeven aan avondvoorzitter Marcel Geeve (mam.geeve@gmail.com) of aan de verslaglegger Fred Boéré (fred.boere@casema.nl).

Fred Boéré

Uit eten op 21 mei 2019

Zoals Miriam al tijdens de afgelopen clubavond heeft meegedeeld, vindt het etentje plaats in restaurant De Molenplas, Waertmolenpad 1, 2036 ES te Haarlem. Vanaf 17:30 uur is er gelegenheid vooraf een drankje te nuttigen. De maaltijd begint om 18:30 uur. Als je je nog niet voor het etentje hebt aangemeld, kun je dit alsnog bij Miriam doen.

De deelnemers hebben al apart per e-mail nadere informatie (menu, betaalwijze, routebeschrijving) ontvangen.

Denk er wel om dat de routebeschrijving die De Molenplas hanteert, al een flinke tijd niet helemaal up-to-date is. Er staat ergens dat je bij het derde stoplicht linksaf moet. Maar langs het betreffende deel van de weg (Europaweg) staan nu alleen nog maar verkeerslichten bij een fiets/voetgangersoversteek. De twee kruispunten zijn omgebouwd tot rotondes. Dus je kunt beter lezen "Bij de tweede rotonde linksaf (Groningenlaan)". En ook eigenlijk vreemd dat men alleen een route aangeeft vanaf de A9. Maar degenen onder ons die niet via deze weg komen, zullen het restaurant ook wel kunnen vinden.

Rob van de Pieterman

Agenda

De datums van de clubavonden in de tweede helft van dit jaar zijn vastgelegd. Het zijn 24 september, 8 en 22 oktober, 5 en 19 november, 3 en 17 december. Noteer deze avonden alvast in je agenda.

11 mei

NOVA: 1-minuutfestival

- Georganiseerd door NH'63 in De Stoomhal, Pakhuisplein 44, 1531 MZ Wormer. Kijk voor meer informatie op www.oneminutefilm.nl.

14 mei

avondvoorzitter: **Marcel Geeve**, verslag: **Fred Boéré**

- Voor de pauze: Beeldmanipulatie en nep nieuws.
 - We zien en bespreken de resultaten van deze clubopdracht.
- Na de pauze: bespreking van de clubopdracht van NH'63: "Vals Spel".

21 mei

In restaurant **De Molenplas**, Waertmolenplas 1, 2036 ES te Haarlem. Zie verder het artikel hierboven.

24-31 augustus UNICA-filmfestival in hotel theater Figi in Zeist. Zie verder:
www.unica2019.nl.

Foto: Henk Beevendorp

Tenslotte

Ik houd mijn brievenbus (zowel e-mail als achter de voordeur) in de gaten voor alle bijdragen die je voor de volgende Close-Up-Pers hebt. Wil je ervoor zorgen dat ik die bijdragen uiterlijk **zondag 26 mei 2019 om 19:00 uur** heb ontvangen op e-mailadres close-up@filmt.nl?

Rob van de Pieterman

Colofon

Voorzitter:	Henk Beevendorp tel. (023) 524 02 16
Secretaris:	Rob van de Pieterman tel. (023) 538 03 80 e-mail: close-up@filmt.nl
Penningmeester:	Rob Faasen tel. (023) 524 75 07 bankrekening: NL66 ABNA 0841 2717 39 t.n.v. R.W. Faasen te Heemstede
Redactie:	Rob van de Pieterman, e-mail close-up@filmt.nl
Website:	www.vandepieterman.eu/close-up/start.html